

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tuen tarpeen tunnistaminen ammattillisessa koulutuksessa

Oppimisen tuen kehittäminen 25.9.2024

Tarja Heikkinen
Opetushallitus

Oppimisen tuen uudistuksen eteneminen ammattillisessa koulutuksessa, tilanne 25.9.2024

- Hallituksen esitys eduskunnan käsiteltävänä lokakuussa 2024.
- Lainsäädäntömuutosten hyväksyminen eduskunnassa vuoden 2024 loppuun mennessä.
- Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntömuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2026.
- Opetushallitus tukee koulutuksen järjestäjiä lainsäädäntömuutosten toimeenpanossa:
 - Valtionavustushankkeiden ohjaus ja muu toimeenpanon tuki
 - Erityinen tuki ammatillisessa koulutuksessa -oppaan uudistaminen

Oppimisen tuen kehittämisen keskeisiä kysymyksiä

- Hallitusohjelman mukaiset tavoitteet:
 - Miten vähennetään koulutuksen keskeyttämistä?
 - Miten varmistetaan opiskelijoiden siirtyminen työelämään tai jatko-opintoihin?
 - Miten varmistetaan, että opiskelijat saavat lain edellyttämät henkilökohtaiset suunnitelmat? Esimerkiksi:
 - Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)
 - Urasuunnitelma
 - Työelämässä oppiminen
 - Erityisen tuen järjestäminen
- Toimenpiteet: Vahvistetaan opintojen henkilökohtaistamista, opinto-ohjausta, erityisopetusta ja yhteisöllistä opiskeluhuoltoa, jotka tukevat opintojen etenemisessä, tutkinnon suorittamisessa ja työllistymisessä.

Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuki

Nykytila:

Opiskeluvalmiuksia
tukevat opinnot
63 §

Eriytyinen tuki
64 §

Vaativa erityinen
tuki 65 §

Esitys 1.8.2026 alkaen, tilanne 25.9.2024 :

Oikeus oppimisen
tukeen 63 §

Oikeus erityiseen
tukeen 64 §

Vaativa erityinen
tuki 65 §

Oikeus oppimisen tukeen 63 §, tilanne 25.9.2024

- Tavoitteena opiskelijoiden opintojen edistäminen ja hyvinvoinnin tukeminen
- Pääpaino olisi matalan kynnyksen oppimisen tuessa, joka olisi ennaltaehkäisevää ja varhain annettua oppimisen tukea
- Estetään ongelmien vaikeutumista, edistetään opintojen sujumista ja ennaltaehkäistään koulutuksen keskeyttämistä.
- Toteutetaan opettajan antamana tukiopetuksena sekä muuna opetuksena ja ohjauksena opiskelijan tarpeiden mukaisesti
- Osana oppimisen tukea voitaisiin antaa myös erityisopettajan antamaa erityisopetusta

Oikeus erityiseen tukeen 64 §, tilanne 25.9.2024

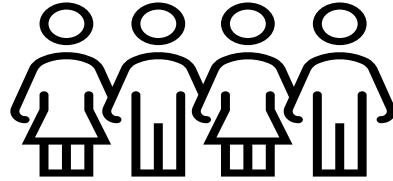
- Erityisopetus olisi erityisopettajan antamaa erityisopetusta sekä erityisopettajan konsultaatioon perustuvaa muuta opetusta ja ohjausta.
- Erityisopetus olisi suunnattu niille opiskelijoille, joilla on oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun vastaavan syyn vuoksi tarve saada säännöllistä tai pitkäaikaista erityisopetusta eikä oppimisen tuki olisi opiskelijalle riittävä tuen muoto.
- Vahvistamalla erityisopetusta mahdollistettaisiin nykyistä paremmin se, että vahvempia tuen tarpeita omaavien opiskelijoiden tuki koulutukseen on riittävä.

Saumaton ja sujuva oppimisen tuki

- Opiskelija saa tarvitsemansa tuen matalalla kynnyksellä
- Eri tehtävissä toimivien roolien selkiyttämien ja yhteistyön tiivistäminen
- Opetus- ja ohjaushenkilöstö, esimerkiksi:
 - Ammatillisten tutkinnon opettajat
 - Yhteisten tutkinnon osien opettaja
 - Erityisopettaja
 - Koulunkäynnin ohjaaja
 - Ammatillinen ohjaaja
 - Työpaikkaohjaaja
 - Asuntolaohjaaja, muita?
- Yhteisöllinen opiskeluhuolto
- Muut yhteistyötahot, rajapinnat: hyvinvointialue, vaativa erityinen tuki, TE-palvelu

Opiskelija keskiöön

Miten opiskelijat otetaan mukaan oppimisen tuen suunnitteluun ja kehittämiseen?

Miten varmistetaan, että kaikki saavat tarvitsemansa tuen?

Miten vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan?

- Yhteiskunnan jäsenyys ja osallisuus
- Jatko-opintovalmiudet
- Ammatillinen kehittyminen
- Opintojen keskeyttäminen vähenee
- Tutkintojen valmistuminen
- Työllistyminen
- Jatko-opintoihin siirtyminen

Miten varmistetaan, että toiminta on hankkeen päättyessä pysyvää toimintaa?

Ammatillisen koulutuksen erityisen tuen arviointi, Karvi 2021

1. Riittävät resurssit erityiseen tukeen tulee varmistaa ja resurssien kohdentumista selkeyttää.
2. Erityisen tuen suunnitelmallisuutta sekä henkilöstön keskinäistä työnjakoa ja yhteistyötä tulee kehittää.
3. Henkilöstön osaamista erityisessä tuessa tulee vahvistaa. ([NMI:n maksuttomat koulutukset](#))
4. Tuen tarpeiden tunnistamista on kehitettävä jatkuvan haun kautta tulevien opiskelijoiden osalta ja ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa.
5. Erityisen tuen suunnittelua tutkinnon osittain tulee kehittää ja opetus- ja ohjaushenkilöstön välistä tiedonkulkua parantaa.
6. Erityisen tuen muotoja, toteutusta ja tuen vaikuttavuuden arviointia on kehitettävä.
7. Soveltuvien työpaikkojen saatavuutta, työpaikkaohjaajien perehdyttämistä ja opiskelijoiden tukea työelämässä oppimisen aikana tulee kehittää.
8. Osaamisen arvioinnin mukauttamisen ja ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisen käytäntöjä tulee selkeyttää.
9. Tuen tasojen ja muotojen rajapintoihin tarvitaan selkeyttä.
10. Erityiseen tukeen liittyvää nivelvaiheyhteistyötä ja moniammatillista yhteistyötä tulee kehittää

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

Tarja Heikkinen
Opetushallitus

